

הפקולטה לחינוך ולהוראה

לימודים לתואר M.A ניהול וארגון מערכות חינוך

שנה"ל תשפ"ז

ראשת התכנית: פרופ' יעל גרינשטיין

חברי הסגל האקדמי:

פרופסור מן המניין: פרופ' דורית אלט, פרופ' ליהוא זיסברג

פרופסור חבר: פרופ' מירן בוניאל ניסים, פרופ' יעל גרינשטיין, פרופ' ענבר לבקוביץ, פרופ' איתן סימון, פרופ' עירית ששון

מרצה בכיר: ד"ר לילך אלון, ד"ר בתאל לירן, ד"ר יוסי ממן , ד"ר עמנואל תמיר

מרצה: ד"ר יפעת לינדר, ד"ר אורית עובד

מורה בכירה: עו"ד תמר גוטגולד כהן

סגל עמית: ד"ר מרים גלייזר

מרצה מן החוץ: גב' ליאת אביטל, פרופ' יזהר אופלטקה, גב' שרון בן-דוד, גב' אילה בסקיר, ד"ר שיראל בקבני אלקיים, ד"ר נופר גבריאלי, ד"ר ענבר גוטליב ריבקין, ד"ר רינת גולד, ד"ר ורד גולן, פרופ' אדיב גל, ד"ר גוני גורדין יוסקביץ, ד"ר רוני טוטיאן, ד"ר גבע יפתח, ד"ר אורית יעל, ד"ר לירז יעקובי, מר מאיר ישראל, מר יונתן כריש, גב' טלי מלינוף נתן, מר טל ניר , ד"ר אלין ספקטור פרנטסמן, ד"ר אופיר עבו, ד"ר אדלה פלג, גב' רחל פלדמן, ד"ר נעמי פריש—ארנון, ד"ר מאיה קלמן הלוי , מר יהונתן רז, פרופ' נירית רייכל, ד"ר גתית שגיב-צורי, גב' מיכל שטראוס, ד"ר נירה שלו.

תוכן

מטרת הלימודים 1

תכנית לימודים 4

מערך כללי של הפרקטיקום 7

השתתפות בכנסים וימי עיון 6

נוכחות בקורסים ובדגש על שיעורים מעשיים 6

תנאי המעבר משנה א' ל-ב' ..... 7~~6~~

עבודות סמינריוניות 7

סיום הלימודים לתואר השני 7

פירוט הקורסים 8

פירוט מטרות התכנית ויעדיה

מערכות חינוכיות פורמליות ובלתי פורמליות ניצבות בעשורים האחרונים בפני אתגרים משמעותיים המתבטאים בין היתר בהתפתחויות טכנולוגיות מואצות, בדגשים על למידה עצמאית וחשיבה מסדר גבוה, בעליה גוברת ומשמעותית של מגוון הצרכים והמאפיינים של לומדות ולומדים במסגרות השונות, ומחסור הולך וגובר בכוחות הוראה וניהול של מערכות חינוכיות. אתגרים אלה באים לידי ביטוי במצבי שגרה בכלל ובמצבי חרום בפרט דוגמת תקופת הקורונה המתמשכת ותקופות של מצב בטחוני מורכב. אתגרים אלה הם רכיבים מהותיים ובלתי נפרדים מעבודתם של מנהלים בדרגות שונות שמובילים את המערכות החינוכיות ונדרשים לנווט אותן ולהוביל אותן להצלחות. אתגרים אלה ודרכי ההתמודדות איתם מקבלים דגש משמעותי ומהותי בתכנית לתואר שני בחינוך. מטרת התכנית היא לאפשר למוסמכיה להבין את המורכבות והקשרים בתוך ובין מערכות חינוכיות תוך דגש על התהליכים והמתחים הקיימים בראיה מערכתית כוללת, כמו גם את השינויים המובילים לתמורות ולאתגרים עמם מתמודדים מי שממלאים תפקידי ניהול במערכות חינוכיות.

יעדי התכנית נשענים על ארבעה רבדים מרכזיים: היכרות מעמיקה עם היבטים תיאורטיים ואמפיריים בישראל ובעולם ביחס לתמורות המתרחשות במערכות חינוכיות מגוונות; חשיפה ייחודית וממוקדת יותר בהתמחות בניהול מערכות של נוער בסיכון; הקניית ידע מתודולוגי מגוון הממוקד בהיבטים רחבים של מערכות חינוכיות שונות ובממלאי תפקידים במערכות אלה לצד קובעי מדיניות וצרכני המערכת כמו הורים ותלמידים; מתן דגש על ההקשר (CONTEXT) בתוכו מתנהלות מערכות אלה, ובפרט מיקומן בסביבות הגליל העליון והגולן מתוך מטרה לחזק את ההבנה לגבי הייחודיות והצרכים של סביבות אלה שתוביל ליכולת לפתח אותן ולהוביל אותן תוך שימוש בהון אנושי ובמשאבים מבוססי מקום. התכנית מכוונת לחזק את יכולתם הנוכחית והעתידית של מוסמכיה להשתלב בתפקידי ניהול והובלה בדגש על פיתוח חשיבה ביקורתית, יכולת הסתגלות לשינויים המתרחשים במערכות אלה, ושכלול שיטתי של עמדות ואסטרטגיות הקשורות לתהליכי חינוך, הוראה ולמידה.

בוגרי התכנית יהיו זכאים לתואר אקדמי .M.A בניהול וארגון מערכות חינוך.

הדגשים בתכנית:

1. חשיפה מוגברת לשדה החינוך באמצעות ימי סדנאות בשדה החינוך במגוון אפיקים, פרקטיקום, ופרויקטים אקדמיים המשתלבים במקום העבודה.
2. שיתופי פעולה ייחודיים עם רשויות אזוריות ורשויות מקומיות. השיתופים מאפשרים הצמחת יוזמות והתפתחות ניהולית במרחב הפעולה התעסוקתי הספציפי של הסטודנטית.
3. אפשרות לתכנון מסלול קריירה אישי.
4. איכות גבוהה המאפשרת לבעלות הפוטנציאל להמשיך ולהתפתח במסלול האקדמי.
5. מרחבי למידה חדשניים שבהם מאפשרים התנסויות ייחודיות המאתגרות את השטח.

מבנה תכנית הלימודים

קיימות שלוש אפשרויות לימוד במסגרת התכנית:

1. ניהול מערכות חינוך:
תכנית שכוללת העמקה בהיבטים מגוונים של ניהול במערכות פורמליות ובלתי פורמליות החל מגילאי גן ועד להשכלה גבוהה.

2. התמחות בניהול מערכות חינוך שבהן ילדים ונוער במצבי סיכון:
תכנית זו מדגישה היבטי ניהול והובלה של מערכות ייחודיות בהן משולבות אוכלוסיות של ילדים ונוער במצבי סיכון שונים..

3. התמחות בניהול מערכות חינוך של הגיל הרך:
תכנית זו מדגישה היבטי ניהול ועבודה במסגרות מגוונות של הגיל הרך בדגש על הצרכים הייחודיים של אוכלוסיות אלה.

בכל אחת מהאפשרויות המפורטות ניתן ללמוד במסלול נלמד או במסלול מחקרי.
כל הסטודנטים בתכנית מתחילים את שנת הלימודים ב**מסלול נלמד** שמשמעותו צבירת 36 נקודות זכות (נ"ז) שהן שעות שבועיות (ש"ש), במהלך שתי שנות לימוד. מעבר ל**מסלול מחקרי** (עם תזה) מתבצע לקראת סוף השנה השניה וכפוף למספר תנאים. במהלך סמסטר ב' של השנה הראשונה ללימודיהם, סטודנטים המעוניינים במסלול תזה יפנו בכתב למזכירות התכנית בבקשה ללמוד במסלול המחקרי, כמענה ל'קול קורא' בנדון. במקביל, יצרו הסטודנטים קשר עם מנחה מתוך רשימת מנחות ומנחים המופיעה באתר התכנית, שעשויים להתאים לתהליך ההנחיה מבחינת נושאי המחקר ושיטת המחקר.

לאחר הסכמה ראשונית של מנחה לתהליך ההנחיה, ובכפוף לבדיקת ממוצע הציונים בדגש על הקורסים בשיטות מחקר, יידרשו הסטודנטים לכתוב הצהרת כוונות ראשונית לגבי נושא המחקר. בחירת וניסוח נושא המחקר חייבים להתבסס על חידוש ביחס לידע התיאורטי והאמפירי בתחום מינהל החינוך, ותרומה ברורה לשדה המחקר. הצהרת הכוונות היא מסמך שהיקפו עד שני עמודים וכולל נושא טנטטיבי של המחקר, שם המנחה, סקירת ספרות קצרה לגבי הנושא המוצע, האוכלוסייה אשר תיחקר במהלך המחקר, שאלות המחקר ושיטת המחקר המתאימה לנושא המוצע. הצהרת הכוונות תוגש למזכירות התכנית. טיבן של ההצעות תיבחן על ידי ראש התכנית, ובמקרה בו ראש התכנית הוא גם מנחה העבודה, בחבר סגל אחר מהפקולטה או דיקן הפקולטה. חשוב להבהיר שמספר הסטודנטים המתקבלים תלוי במספר המנחים הזמינים, ולכן ייבחרו הסטודנטים בעלי נתוני הקבלה הגבוהים ביותר. בסיום בחינת הצהרות הכוונות שהוגשו בשיתוף נתוני הסטודנטים, תישלח הודעה לסטודנטים לגבי קבלה/אי קבלה למסלול מחקר.

המועמדים שיתקבלו לתכנית יירשמו לקורסים הנדרשים ללימודי התזה וימשיכו את עבודתם מול מנחה העבודה (תקנון התזה המלא מופיע באתר התכנית).

בטבלאות שלהלן מופיע פירוט תכנית הלימודים בחלוקה לפי מסלול נלמד ומסלול מחקרי.

תכנית לימודים תואר שני ניהול וארגון מערכות חינוך

מסלול נלמד 36 נ"ז

שנה ראשונה תשפ"ז – בקמפוס שנה שניה תשפ"ח - למידה מרחוק

שם קורס	סמסטר	נ"ז
קורסי חובה – תשתית ומבוא – 12 נ"ז		
מבוא למינהל חינוך	א	2
מדיניות חינוך	ב	2
דיני חינוך	ב	2
מנהיגות חינוכית	קיץמרחוק (יילמד במהלך חודש יולי או ספטמבר)	2
שילוב בינה מלאכותית בחינוך	ב	2
Digital Leadership in educational settings **או** Emotions and Emotional Labour in Leadership and Management **או** Women and Educational Leadership	ג	2
קורסי חובה מתודולוגיים וסדנאות – 8 נ"ז		
שיטות מחקר איכותניות	א	2
שיטות מחקר כמותיות	א	2
סדנת ליווי לפרקטיקום ושהות פעילה בבית הספר	א+ב	2
סדנאות בשטח	במהלך הלימודים (א+ב)	2
קורסי בחירה (פירוט ברשימה נפרדת) – 8 נ"ז		
סמינרים – 8 נ"ז		
דילמות ואתגרים בהתערבות עם נוער בסיכון או קבלת החלטות בניהול או סוגיות נבחרות בניהול מערכות חינוך בגיל הרך או סוגיות נבחרות בניהול ובמדיניות בחינוך	א+ב	4
סמינר מחקרי במינהל חינוך	ג+ד מקוון	4

מסלול מחקרי 36-40 נ"ז

שנה ראשונה תשפ"ו – בקמפוס שנה שניה תשפ"ז - בקמפוס

שם קורס	סמסטר	נ"ז
קורסי חובה – תשתית ומבוא (10 נ"ז)		
מבוא למינהל חינוך	א	2
מדיניות חינוך	ב	2
דיני חינוך	ב	2
מנהיגות חינוכית	קיץ מרחוק (יילמד במהלך חודש יולי או ספטמבר)	2
שילוב בינה מלאכותית בחינוך	א	2
קורסי חובה – מתודולוגיים (4 נ"ז)		
שיטות מחקר איכותניות	א	2
שיטות מחקר כמותיות	א	2
קורסי חובה – סדנאות (4 נ"ז)		
סדנת ליווי לפרקטיקום ושהות פעילה בבית הספר	א+ב	2
סדנאות בשטח	במהלך הלימודים (א+ב)	2
קורסי בחירה (2-4 נ"ז) – פירוט בנפרד		
קורסי חובה – סמינר (4 נ"ז)		
דילמות ואתגרים בהתערבות עם נוער בסיכון או קבלת החלטות בניהול או פרוייקט בינלאומי או סוגיות נבחרות בניהול מערכות חינוך בגיל הרך או סוגיות נבחרות בניהול ובמדיניות בחינוך	א+ב	4
קורסי חובה לתזה (14 נ"ז)		
שיטות מחקר כמותיות למתקדמים	ד	2 נ"ז
שיטות מחקר איכותניות למתקדמים	ג	2 נ"ז
סדנת תזה	ג+ד	4 נ"ז
התזה	-	6 נ"ז

קורסי בחירה: סטודנטים במסלול הנלמד נדרשים לבחור 8 נ"ז מבין הקורסים המוצעים, וסטודנטים במסלול המחקרי נדרשים לבחור 2-4 נ"ז מבין הקורסים המוצעים:

נושאי ניהול מערכות ילדים ונוער בסיכון		
לימודי ליבה במסלול 4 נ"ז		
ניהול מערכות של נוער בסיכון	א	2 נ"ז
ניהול משמעת במערכות חינוכיות	ב	2 נ"ז
לימודי בחירה במסלול 4 נ"ז		
מפגשי שדה במערכות של נוער בסיכון	ג+ד	2 נ"ז
לתרגל את המציאות: סימולציות ככלי ניהול		2 נ"ז
אוריינות פיננסית: כלים למנהיגות חינוכית		2 נ"ז
הובלת שינויים ויזמות בעבודה עם ילדים ובני נוער במצבי סיכון	ג	2 נ"ז
נוער בסיכון בישראל: היבטים חברתיים וביקורתיים	יוצע בתשפ"ח	2 נ"ז
ניהול צוותים בעבודה עם ילדים ונוער במצבי סיכון	ד	2 נ"ז
הורות בעידן משתנה – התפתחות מעורבות ומניעת סיכון	ג	2 נ"ז
הורים במערכות חינוכיות	א	2 נ"ז
חקרי מקרה נוער בסיכון בדגש סוציולוגי	ג	2 נ"ז
הנחיית קבוצות מזווית ניהולית	א	2 נ"ז
נושאי ניהול כללי		
לימודי ליבה במסלול 4 נ"ז (מתוך הקורסים הבאים)		
חינוך מבוסס עדויות	א	2 נ"ז
ניהול צוותים במערכות חינוכיות	ב	2 נ"ז
הנחיית קבוצות מזווית ניהולית	א	2 נ"ז
הורים במערכות חינוכיות	א	2 נ"ז
לימודי בחירה במסלול 4 נ"ז		
הערכה בחינוך	א	2 נ"ז
חקרי מקרה בניהול בדגש סוציולוגי		2 נ"ז
הובלת מערכות חינוך בעידן של שינוי	א	2 נ"ז
ניהול מערכות בלתי פורמליות וזיקתן למערכות פורמליות	ד	2 נ"ז
תהליכי ליווי וכלי אימון במערכות חינוכיות	א	2 נ"ז
ניהול משאבי אנוש	ג	2 נ"ז
הנחיית קבוצות מזווית ניהולית	ג	2 נ"ז
ניהול מבוסס נתונים במערכות חינוכיות	יוצע בתשפ"ח	2 נ"ז
המנהל.תכמגדלור	א	2 נ"ז
לתרגל את המציאות: סימולציות ככלי ניהול	א	2 נ"ז
אוריינות פיננסית: כלים למנהיגות חינוכית	א	2 נ"ז
קוגניציה חברתית במנהל חינוך	א	2 נ"ז
מיומנויות ופרקטיקות בניהול	ג	2 נ"ז
בניית שותפות חינוכית (שיתוף פעולה בינלאומי)	ד	2 נ"ז
נושאי ניהול בגיל הרך		

לימודי ליבה במסלול 4 נ"ז (מתוך הקורסים הבאים)		
הטמעת טכנולוגיות במערכות חינוך בגיל הרך	א	2 נ"ז
תקשורת בין-אישית בעולם דיגיטלי	ב	2 נ"ז
הגיל הרך בראייה מערכתית	א	2 נ"ז
ניהול והובלת צוותים בגיל הרך	א	2 נ"ז
לימודי בחירה במסלול 4 נ"ז		
הגיל הרך בראיה מערכתית	א	2 נ"ז
ניהול והובלת צוותים בגיל הרך	ב	2 נ"ז
לתרגל את המציאות : סימולציות ככלי ניהול	א	2 נ"ז
הנחיית קבוצות מזווית ניהולית	א	2 נ"ז
הורים במערכות חינוכיות	ג	2 נ"ז
הטמעת טכנולוגיות בגיל הרך	א	2 נ"ז

הסברים כלליים לגבי התכנית ודרישותיה

<u>מערך כללי של הפרקטיקום</u>

הפרקטיקום הוא אחד התהליכים המרכזיים שבו אנו מסייעים ללומדים לפתח את כישורי ההנהגה והניהול .התהליך כולל ליווי מנהל או בעלי תפקידים ניהוליים במערכות חינוכיות מגוונות לפי בחירת הסטודנטים, התבוננות בעבודתם תחת בחינה וחקירת נושאים שונים שייקבעו יחד עם בעל התפקיד עם תחילת הפרקטיקום. הלומד יכיר סגנונות ניהול שונים במוסדות החינוך, תוך שימת דגש על התאמת סגנון הניהול למערכת החינוכית, והקבוצה אותה בעל התפקיד מנהל או מוביל. הלומד יישם ויבחן את הידע התיאורטי שרכש, יפעיל ויבדוק תהליכי אבחון אותם הוא ינתח וניתוח על מנת ללמוד על תהליך הניהול המתמשך תוך צבירת ידע והשתנות מותאמת לתוצאות הנצפות במערכת החינוכית.

<u>השתתפות בכנסים וימי עיון</u>

החוג מקיים מידי שנה ימי עיון, המטרה לחשוף את הסטודנטים והסגל לתמורות ושינויים בתחום שדה המחקר בארץ ובעולם.

<u>נוכחות בקורסים ובדגש על שיעורים מעשיים</u>

הנוכחות בקורסים ובשיעורים מעשיים הינה חובה על פי ההבחנה הבאה ;

נוכחות בקורסים הינה חובה. היעדרות מוצדקת עד 20%.

היעדרות מעבר ל 20% תבטל את ההשתתפות הסטודנט בקורס.

החוג רשאי בכל עת לבצע שינויים בתכנית הלימודים וליידע על כך את הסטודנטים.

תנאי המעבר משנה א' ל-ב'

עמידה בכל חובות שנה א' בממוצע 60 לפחות.

עבודה סמינריונית ופרוייקט גמר

כל סטודנט חייב בהגשת שתי עבודות סמינריוניות.

מועד הגשת עבודות סמינריוניות

מועד ההגשה האחרון של העבודה הסמינריונית הינו תאריך תחילת שנת הלימודים העוקבת.

סטודנט שמבקש דחייה יצטרך להעביר בקשה לדחייה בהגשה לוועדה שתדון בנושא ותקבע יחד עם המנחה תאריך מדויק להגשה.

ההגשה המאוחרת וכל המשתמע ממנה הינם על אחריות הסטודנט.

סיום הלימודים לתואר השני

סיום הלימודים מותנה בעמידה בכל התנאים הבאים:

סטודנט שסיים את לימודיו יגיש בקשה לחוג לקבלת זכאות לתואר, עד למועד הגשת הבקשות המפורסם בלוח השנה המכללתי באתר המכללה. מועד הזכאות הוא זה שבו סיים הסטודנט את כל חובותיו האקדמיים והמנהליים, ציוניו שוקללו ונבדקו כל חובותיו האקדמיים והמנהלתיים ע"י מזכירות החוג, מדור שכר לימוד והספרייה והופק עבורו אישור רשמי.

סטודנט שלא יבצע תהליך בקשת זכאות לתואר עד למועד שנקבע לא יוכל לקבל תעודת בוגר בטקס שיתקיים באותה שנה.

לאחר קביעת הזכאות לתואר והפקת הגיליון הסופי לא ניתן לבקש שיעשו בהם שינויים והמכללה מטעמה לא תבצע עדכון בקורסים ובציונים.

פירוט הקורסים

מבוא למנהל החינוך

המרצה: פרופ' ליהוא זיסברג

3619, 1 ש"ש, 2 נ"ז

מנהל החינוך הוא שילוב של שני תחומי ידע שונים: מנהל מצד אחד, וחינוך מצד שני. קורס מבוא זה, פותח צוהר בפני הסטודנטים לעולם מנהל החינוך, אשר יפגיש אותם עם מושגי יסוד וכלים להבנה ולניתוח של הארגון הבית - ספרי. הדגש יושם, על תיאוריות ארגוניות . הצגה, וניתוח של הגישות השונות למהות הארגון הבית ספרי על רבדיו השונים, להתנהגות ארגונית, בעיות יסוד בעיצוב הארגון הבית-ספרי ולדינאמיות ארגונית, ולזיקת הגומלין בין בית-הספר ובין המבנה הארגוני ועל התנהגות ארגונית והיחסים עם הסביבה החברתית תרבותית. לצד זה, משתתפי הקורס ייחשפו לתאוריות ומודלים מרכזיים שעיצבו את תחום מנהל החינוך, תוך התמקדות ביישום בארגון הבית ספרי . תשומת לב מיוחדת תינתן להבנת חוויותיו של המנהיג החינוכי, בהובלת צוות חינוכי בעידן הנוכחי .

מדיניות החינוך

המרצה: ד"ר אורית עובד

3609, 1 ש"ש, 2 נ"ז

הכרת מגמות ומאפיינים להתפתחות מערכת החינוך הישראלית ומקום המדינה עד ימינו, תוך התמקדות בתהליכי קביעת מדיניות החינוך, העמקת הידע והבנה לגבי הדרך שעברה מערכת החינוך עד היום והבנת המורכבות ומגוון הרכיבים המשפיעים על עיצוב המערכת וקביעת המדיניות המנחה את התפתחותה. בנוסף, ניתוח השפעת העבר על התפתחות מערכת החינוך בהווה ובעתיד ודיון בדרכים לשפר איכותה על בסיס הידע שנצבר.

דיני חינוך

המרצה: עו"ד תמר גוטגולד

3696, 1 ש"ש, 2 נ"ז

הקורס הינו קורס תאורטי ועשי להיכרות, הבנה ובחינה של ההיבטים המשפטיים לעוסקים ומועסקים במערכת החינוך ונודעת לו חשיבות להתמודדות יומיומיות עם מצבים שנדרשים להם פתרונות יעילים ושיש להם פעמים רבות השלכה משפטית. כמו כן, היבטים אלו מהווים רקע ליצירת אקלים ותשתית מיטיבים לנקיטת פעולות שקולות ואחראיות.

במהלך הקורס המשתתפים יכירו ויחשפט לדיני החינוך, כללים ופסיקה רלוונטים לתחום וידונו בסוגיות הרלוונטיות לתחום מן ההיבט המשפטי.

מנהיגות חינוכית

המרצה: פרופ' יזהר אופלטקה, ד"ר גבע יפתח

3679, 1 ש"ש, 2 נ"ז

מטרת הקורס להפגיש את הלומדים עם גישות תיאורטיות מגוונות שעסקו בחקר המנהיגות החינוכית והמשגתה מאז החל הדיון בתחום זה לפני עשורים אחדים. במהלך הקורס הסטודנטים

ייחשפו למורכבותה של המנהיגות החינוכית, הדרכים השונות להתנהלותה, והאתגרים המנהיגותיים העומדים בפני מנהלים ועובדים בארגוני חינוך בימנו. תשומת לב רבה תינתן בקורס לחקרי מקרה העוסקים במנהיגים חינוכיים ולדיון קבוצתי המנסה לקשר בין עולמו של הסטודנט לבין המושגים שעלו בקורס.

חינוך מבוסס עדויות

המרצה: פרופ׳ עירית ששון

66560, 1 ש״ש, 2 נ״ז

הערכה מאפשרת לבחון באופן קפדני את התהליכים המתרחשים בהפעלת תכנית חינוכית והמסגרת הארגונית שבה היא פועלת. זוהי עשייה מתמשכת ושיטתית המאפשרת ניהול דיון ביקורתי ומבוסס נתונים לגבי יוזמות חינוכיות, מטרותיהן, ההתקדמות והתוצאות שלהן. ״הערכה המביאה תועלת״ עושה שימוש מתמיד במשוב מקצועי לטובת שיפור העשייה החינוכית. הערכה מסוג זה מקדמת חינוך מבוסס עדויות .(Evidence-based education)בשנים האחרונות גוברת הקריאה לפיתוח תרבות אחריותיות (Accountability) מוסדית. קורס זה יעסוק בשני צירים מרכזיים הקשורים להערכה: 1) הערכה ככלי ניהולי לקידום יוזמות חינוכיות וקבלת החלטות ו- 2) פיתוח תפיסת ההערכה ככלי למשוב מעצב להשבחת תהליכי הוראה – למידה. הקורס מקנה בסיס תיאורטי מעמיק בנושא הערכה בהקשר החינוכי הבית ספרי ומאפשר התנסות יישומית בהערכה חינוכית.

Emotions and Emotional Labour in Leadership and Management

המרצה: פרופ׳ ליהוא זיסברג

1 ש״ש, 2 נ״ז

This course examines the role of emotions in leadership and management, with particular emphasis on educational contexts. It explores how emotional responses shape decision-making, interactions, communication patterns and performance. Together we will think of how leaders can harness emotional awareness as a strategic motivational resource.

Participants will develop a conceptual and practical understanding of the nature, functions, and impact of emotions in professional settings. The course will introduce key theoretical perspectives on emotion, including their physiological, cognitive, social, and performance related dimensions, and will analyse how emotions influence leadership effectiveness, communication, and group dynamics.

A core focus of the course is the concept of emotional labour—the capacity to manage and regulate one's own emotions and those of others as part of professional practice. Students will examine emotional labour as a fundamental leadership skill, particularly in processes such as engaging others, motivating individuals, building trust, managing conflict, and leading change.

Through structured talks, presentations and discussions, participants will critically explore both the benefits and the costs of emotional labour. These include its potential to enhance relational leadership and organizational outcomes, as well as its psychological and ethical implications, such as emotional exhaustion, authenticity tensions, and professional identity challenges.

Women and Educational Leadership

המרצה: ד"ר נירה שלו

66557, 1 ש"ש, 2 נ"ז

הקורס המוצע ישולב בתכנים באנגלית ויעסוק במשמעויות של חינוך כפרי במדינות שונות בעולם, לצד התפקידים והאתגרים של מנהיגות חינוכית במסגרות חינוך כפריות. תחילה תוצג המהות וההתפתחות של החינוך הכפרי לאורך השנים, וכן ההגדרות של כפריות במבט משווה בין מדיניות בעולם. בהמשך יציגו חוקרות ממדינות שונות היבטים של חינוך כפרי ומנהיגות חינוכית במדינה שלהן בדגש על האתגרים החינוכיים בכל מדינה (בכפוף לזמינות של לוחות זמנים). המדינות שיוצגו הן ישראל, ארצות הברית, אנגלית ואוסטרליה. לסיום ייערך סיכום ודיון בדמיון ובשוני של האתגרים במדינות השונות, וכן תוצג המשמעות העתידית של המחקר והעשייה בחינוך הכפרי. הקורס יעמיק את ההבנה של סטודנטים במשמעותה של מנהיגות חינוכית בסביבות כפריות, וכן את הייחודיות של חינוך כפרי מתוך פרספקטיבה בינלאומית מגוונת. המטלות בקורס יוגשו בעברית אך יתבססו על חומרי קריאה באנגלית.

Digital Leadership in educational settings

המרצה: ד"ר טל איתן

מנהלי קבוצות פייסבוק, משפיעניות רשת. כוכבי טיקטוק. מובילי פורומים חינוכיים. מנהלי הדרכה בארגונים. המנהיגות הדיגיטלית בימינו כבר אינה שמורה רק למנכ"לים.ות בעמק הסיליקון - היא נמצאת בכל מקום שבו נוצרת קהילה, שבו עובר מידע ושבו מתעצב הרגש. בעידן של רשתות היפר-מקושרות, המנהיג.ה החינוכי.ת החדש.ה חייב.ת לשלוט באמנות ההובלה הדיגיטלית כדי להישאר רלוונטי.ת, משפיע.ה וקשוב.ה. להפוך לדמות משפיעה, מעוררת השראה ומקדמת למידה וצמיחה.קורס זה מזמין את הלומדים והלומדות לעבור מעמדה של "צרכני.ות תוכן"לעמדה של מנהיגים.ות המעצבים.ות את המציאות הדיגיטלית. לא מדובר בעוד קורס על כלים ותוכנות, אלא במסע החוקר אנשים, תרבות והשפעה בעולם מקוון. נחקור כיצד מנהיגות דיגיטלית יישומית יכולה לשנות בתי ספר
וארגונים, נלמד איך מובילים שינויים ולמידה עמוקה דרך כלי מנהיגות עכשוויים וכיצד רותמים את כוחה של הרשת כדי לקדם פדגוגיה חדשנית ושינוי חברתי.

שיטות מחקר איכותני

המרצה: ד"ר אורית עובד, ד"ר עידן זק-דורון

6476, 1 ש"ש, 2 נ"ז

הקורס יקנה דעת בשיטות המחקר האיכותני, המשמש כלי חשוב בחקר דיסציפלינות שונות ובעיקר בחינוך. הקניית מיומנויות מתקדמות בתחום זה יהוו בסיס לעריכת מחקר איכותני. הקורס יכלול למידה בשיתוף עמיתים וישולבו בו טכנולוגיות מתקדמות, שיתמכו בתהליך הפיכת המשתתפים לחוקרים צעירים, המתנסים בשלבי ניהול המחקר איכותני, בחקר ובכתיבה. הקורס יערך בכיתה ובמרחבים חדשניים (כממרכז הסימולציות) לסירוגין.

שיטות מחקר כמותני

המרצה: ד"ר לילך אלון

6282, 1 ש״ש, 2 נ״ז

קורס זה מיועד להקנות לסטודנט (1) ידע בתחום מערכי מחקר וסטטיסטיקה מתקדמים,ו(ב) מיומנויות קריאה, הבנה, ניתוח, סינתזה וביקורת בעת קריאת מאמרים מדעיים ומקצועיים.
הקורס מבקש לבחון בצורה ביקורתית את הנושא. השינוי הוא שינוי פילוסופי מהותי שהצלחתו תלוי בעמדה הפנימית של כל העוסקים בנושא, הורים, צוותי חינוך, ילדים ומובילי מדיניות.

סדנת ליווי לפרקטיקום ושהות פעילה במערכות חינוכיות

המרצה: פרופ׳ איתן סימון

6273, 2 ש״ש, 4 נ״ז

ליווי מנהל או בעלי תפקידים בבית הספר, התבוננות בעבודתם תחת בחינה וחקירת נושאים שונים שייקבעו יחד עם בעל התפקיד עם תחילת הפרקטיקום. הלומד יכיר סגנונות ניהול שונים במוסדות החינוך, תוך שימת דגש על התאמת סגנון הניהול למצב הבית ספר, והקבוצה אותה בעל התפקיד מנהל או מוביל. הלומד יישם ויבחן את הידע התיאורטי שרכש, יפעיל ויבדוק תהליכי אבחון אותם הוא ינתח וניתוח על מנת ללמוד על תהליך הניהול המתמשך תוך צבירת ידע והשתנות מותאמת לתוצאות הנצפות בבית הספר.

סדנאות בשטח חינוכי

המרצה: ד״ר עמנואל תמיר

6274, 1 ש״ש, 2 נ״ז

ניהול במערכת החינוך מחייב התאמה למסגרת הספציפית ,לצרכים הייחודיים של האוכלוסייה, ולרובד הספציפי של המערכת (שכבת גיל, צרכים וכו׳). הקורס הסדנאי יתמקד בארבע זוויות ראייה של מסגרות לימוד המייצגות חלקים מרכזיים במערכת החינוך הישראלית. הסטודנטים ייחשפו לסוגיות שונות המציגות את מורכבות הניהול בכל אחת מהמערכות. הסדנאות תיערכנה בשדה החינוכי, והסתכלות אינטגרטיבית שלהם תחבר בין הידע הפרקטי לבין הידע התיאורטי של הסטודנטים.

דילמות ואתגרים בהתערבות עם נוער בסיכון

המרצה: ד״ר אורית עובד ומאיר ישראל

6499, 2 ש״ש, 4 נ״ז

חנוך לנער ע״פ דרכו? (משלי כ״ב, ו׳)

הקורס עוסק בגישות ובאסכולות שונות הקשורות הן בספרות התאורטית והן הפרקטית בשדה החינוכי בנושא האתגרים והדילמות העומדות בפנינו, ובקיום התערבות על כל צורותיה בנוער הנמצא במצבי סיכון. במהלך הקורס יידונו הבעיות, המורכבויות והשאלות העומדות לפתחנו בבואנו לבחון נושא זה. נחקור תיאוריות הנוגעות לגיל ההתבגרות בכלל ונוער בסיכון בפרט: כיצד הן באות לידי ביטוי בשטח על שלל ההתערבויות הקיימות, תוך התמקדות במתן מענים לאוכלוסיות ייעודיות כגון: מגדר, פריפריה, דת ובעלי צרכים מיוחדים. תוצג סקירה כללית של

גופים המספקים שירות לילדים ונוער במצוקה וסיכון בישראל והיכרות עם תוכניות מוגנות שונות בקהילה ובסידור חוץ ביתי. דגש מיוחד יינתן לתחום נוער עובר חוק. דגש נוסף יינתן לתופעת ההתמכרויות המאפיינות את גיל ההתבגרות.

קבלת החלטות במנהל החינוך

המרצה: ד"ר עמנואל תמיר

3690, 2 ש"ש, 4 נ"ז

הקורס מכוון להעמיק את הידע וההבנה בתהליכי קבלת החלטות מנקודת מבטו של מנהל מסגרת חינוכית. בקורס ייבחנו היבטים תיאורטיים ומעשיים בקבלת החלטות, ייסקרו מודלים ודפוסים התנהגותיים, ויומחשו שלל גורמים בעלי השפעה על מקבלי ההחלטות במערכות חברתיות וחינוכיות. הסטודנטים ילמדו לנתח מצב ונתונים הנוגעים לו, יפיקו לקחים ויציעו דרכים לקבלת החלטות בהתאם. הקורס יכלול סימולציות בהן ישוחקו תפקידים שונים, אשר יאפשרו התמודדות עם מצבי אמת הלקוחים מחיי הניהול, ניתוח מצב וקבלת החלטות על בסיס מודל נבחר.

סמינר מחקרי במנהל חינוך

המרצים: פרופ' דורית אלט, פרופ' איתן סימון, ד"ר יפעת לינדר, פרופ' אדיב גל

66570, 2 ש"ש, 4 נ"ז

חשיבה מדעית מעצם מהותה היא תוצר של שיח מושכל, הנתון לביקורת עצמית ומקצועית של הקהילה המדעית. ידע מדעי מתהווה על בסיס ידע אנושי קיים, בהתאם לפרדיגמות מדעיות מקובלות ומתוך מחקר ועיון במסגרת של קהילת ידע רלוונטית. מטרת סדנת עבודת הגמר היא לבנות לסטודנטיות ולסטודנטים המכינים עבודת גמר קהילת תמיכה שהיא גם קהילת ידע רלוונטית, המספקת מרחב לשיח מדעי ביקורתי, משוב ותמיכה בעבודה.

הסמינר מיועד לסייע לסטודנטים בפיתוח של דפוסי חשיבה מדעית, ניסוח נכון של הצעת העבודה כולל שאלת חקר ברורה ואפקטיבית, הבניה של תהליכי הכנת העבודה והמחקר הגלום בה, ועד להכנת העבודה עצמה (וזאת בנוסף ובמקביל לעבודת הסטודנט/ית עם מנחה/ת העבודה).

הסמינר יהווה עבור הסטודנטים נקודת השיא של לימודיהם. על הסטודנטים לבחור בתחילת שנה ב' נושא ומנחה, שבעזרתם יעברו את תהליך הובלת השינוי בתחום או בנושא מוגדר מבית הספר (או ממערכת חינוך דומה). במהלך ביצוע העבודה, ודרך בחינת הנושא הנבחר, יוכלו הסטודנטים להשפיע על תהליכים במערכות חינוכיות תוך יישום משולב של הידע התיאורטי והידע המעשי שנצברו במהלך לימודיהם. זהו תהליך מעגלי הבא מזיהוי צורכי הארגון החינוכי, אליו נחשפים הסטודנטים במהלך לימודיהם. משם – כתיבת עבודת הגמר ששיאה הוא תכנון, ביצוע והערכה של הכנסת שינויים בארגון, כולל התבוננות רפלקטיבית על התהליך כולו.

שיטות מחקר כמותיות למתקדמים

המרצה: ד"ר לילך אלון, ד"ר טל איתן

6282, 1 ש"ש, 2 נ"ז

פירוט יעודכן בהמשך

שיטות מחקר איכותניות למתקדמים (מסלול מחקרי תזה)

המרצה: ד"ר אורית עובד

6520, 1 ש"ש, 2 נ"ז

הקורס מיועד לסטודנטים לתואר שני במסלול מחקרי. בקורס יודגשו השלבים השונים של תהליך עריכת מחקר איכותני תוך התייחסות להתמודדויות הייחודיות בכל אחד מהשלבים.

מטרת הקורס היא להציג בפני הסטודנטים מגוון של שיקולים, דילמות וכיווני חשיבה במחקר האיכותני הקשורים בגיבוש נושא, תכנון ובחירת מערך מחקר, ניתוח נתונים, כתיבה רפלקסיבית של המחקר, ועקרונות אתיים. השיעורים יתבססו על רקע תיאורטי מתודולוגי מתחום המחקר האיכותני לצד דוגמאות מעשיות מתוך ההתמודדות המחקרית של הסטודנטים הלומדים בקורס, וניתוח ביקורתי של עבודות מחקר איכותניות בתחום החינוך מהשנים האחרונות. במהלך הקורס ישולבו, במידת האפשר, הרצאות אורח של חוקרים שביצעו מחקרים איכותניים וישתפו בשלבי המחקר השונים שנלמדו בקורס.

סדנת תזה- מוסמך בניהול וארגון מערכות חינוך

המרצה: פרופ' יעל גרינשטיין

66564, 2 ש"ש, 4 נ"ז

הקורס מלווה את הסטודנטים בעריכת עבודת התזה שלהם כקבוצת עמיתי מחקר. סדנת התזה נועדה לסייע לסטודנטים במסלול המחקרי תוך חשיבה משותפת ותכנון קפדני. נלקח בחשבון שכל סטודנט חוקר נושא אחר בקצב שונה ובהנחיית מנחים אקדמיים-מקצועיים שונים. מפגשי הסדנה ידונו בשאלות תאורטיות ומעשיות הנוגעות לתהליך המחקר. במפגשים יציגו הסטודנטים את שלבי המחקר שלהם ויקבלו משוב מעמיתיהם ומהמרצים.

מפגשי שדה במערכות של נוער בסיכון

המרצה: מר מאיר ישראל

66545, 1 ש"ש, 2 נ"ז

הקורס מזמן היכרות מעמיקה עם מסגרות של נוער בסיכון באמצעות ביקורים מלווים בהנחיה במסגרות שונות. הקורס יכלול מפגש פתיחה (בזום), ארבעה מפגשים בני 5-6 שעות במסגרות שונות, ומפגש סיום (בזום).

המפגשים יערכו במסגרות שונות המתמחות בטיפול בנוער בסיכון, אך בעלות אספקטים שונים, התמחויות ודרכי התערבות שונות.

המטרה תהיה חשיפה למגוון העשייה החינוכית טיפולית בארץ העוסקת בנוער בסיכון.

יינתן דגש על האתגרים, המורכבויות, הפרקטיקות, האמונה, החזון, ויצירת סביבה מעודדת שינוי.

ייעשה מאמץ לקיים את המפגשים בימי שלישי, אך גם מחוץ לימי הלימודים הרגילים (למשל חופשת חנוכה או חופשת סמסטר). מועדי המפגשים יפורסמו מראש, והנוכחות בהם היא חובה.

סטודנטים שנרשמים לקורס זה צריכים לוודא את האפשרות שלהם להשתתף במפגשים אלה.

ניהול משאבי אנוש

המרצה: ד"ר עמנואל תמיר

3612, 1 ש״ש, 2 נ״ז

ניהול משאבי אנוש במערכת החינוך כולל בתוכו הובלת אנשי חינוך שעבורם משמש הניהול השראה לעבודתם עם התלמידים, מעבר לפיתוחם ולתיעול מצבם המקצועי. מרבית עבודתו של מנהל מוסד חינוכי קשורה בניהול המשאב האנושי. ארגונו כולל מלבד מורים, גננות, מדריכים, קב״סים וגורמי רווחה שעמם יש להיות בקשר, גם עובדי מנהלה הבאים במגע יום יומי עם התלמידים וכמובן ההורים. לעתים קרובות, כרוך הניהול במערכת החינוכית באילוצים ובהגבלות שונות הקשורות בשיבוץ ובניתוב של כוח האדם, הנעתו, קידומו והערכתו. יתר על כן, נדרשת מבחינתו של המנהל מיומנות רבה במדידת התוצרים עליהם העובדים אחראים.

הקורס הינו סדנאי ויתבסס על הידע, המיומנויות והמסוגלות הקשורות בניהול המשאב האנושי. הקורס מכוון לבחון תפישות ותיאוריות ניהוליות כדפוס חינוכי אקטיבי ואפקטיבי. הלומד ייחשף למיומנויות גיוס ואיתור עובדים במערכת החינוך (הקדם יסודית, היסודית, התיכונית והבלתי פורמלית), לניהול משא ומתן להתנהגויות נסיגה ולכלים פרקטיים שיאפשרו לו מחד להתמודד עם ניהול המשאב האנושי בארגונו ומאידך לשפר את מיומנויותיו ולהיות מודע לכישוריו.

הובלת שינויים ויזמות בעבודה עם ילדים ובני נוער במצבי סיכון

המרצה: ד״ר טניה לוי

6591, 1 ש״ש, 2 נ״ז

ילדים ובני נוער במצבי סיכון, זוכים בשנים האחרונות לחשיפה רחבה בשל החשש מפני השלכותיהם של מצבי הסיכון על רווחתם והתפתחותם התקינה של הילדים וכתוצאה מכך מפגיעה

בחברה בכללותה. מערכת החינוך, מערכת הרווחה, מערכת הבריאות ורשויות האכיפה, מנתבות משאבים רבים לתהליכי מניעה, איתור, התערבות וטיפול ומפעילות אסטרטגיות התערבות מגוונות לטובת ילדים ובני נוער במצבי סיכון ובני המשפחה.

במסגרת הקורס יוגדרו מצבי סיכון ויילמדו הגורמים המזרזים והבולמים אותם. כמו-כן יוצגו בעלי תפקידים הפועלים למען ילדים ובני נוער במצבי סיכון במערכת החינוך ובמשרדי הממשלה הנוספים, תוך ניתוח אירועים ותוכניות שינוי והתערבות.

הלמידה תתמקד באתגרים הכרוכים בהטמעת שינויים לטובת ילדים ובני נוער במצבי סיכון, בדגש על הובלת שינויים ויצירת שיתופי פעולה בין נותני השירות מהדיסציפלינות השונות. במהלך הקורס יתחלקו הסטודנטים לקבוצות מו״פ, יחקרו ויציעו שינויים ופרקטיקות להובלת שינויים ויוזמות למען ילדים ובני נוער במצבי סיכון.

ניהול מערכות של נוער בסיכון

המרצה: מר מאיר ישראל

1 ש״ש, 2 נ״ז

״ואני ראיתי ברוש שניצב בתוך שדה מול פני השמש בחמסין, בקרה אל מול פני הסערה״ (אהוד מנור)

הקורס יעסוק בחשיפה ובהבנת דילמות וסוגיות בניהול מסגרות חוץ ביתיות לנוער בסיכון במדינת ישראל. הקורס יציג את תחום ניהול מסגרות אלו בהתייחס לשלושה ממדים והממשקים ביניהם גורמי חוץ וקהילה, צוות, מקבלי שירות:

•הגדרת התחום ומושגי יסוד
•התמקדות באתגרי ניהול, בניית צוות, חזון, תפיסה טיפולית
•עבודת הניהול היומיומית- גישות יישומיות, פרקטיקות התערבות, דילמות ופתרונות.
במהלך הקורס נחקור ונסקור ספרות תיאורטית תוך התמקדות בפרקטיקות שונות על שלל צורותיהן ומורכבותם. דגש יינתן על מסגרות ייעודיות כגון: עוברי חוק, חסרי קורת גג, התמכרויות ובעלי צרכים מיוחדים.

ניהול צוותים בעבודה עם ילדים ונוער במצבי סיכון

המרצה: ד"ר מאיה קלמן הלוי

6421, 1 ש"ש, 2 נ"ז

בכל מוסד חינוכי מתנהלים תהליכי עבודה המחייבים את מנהל/ת המוסד החינוכי לעסוק בתהליכי ניהול צוות, הובלה והדרכה. הקורס יעסוק בהיבטים של ניהול צוות והדרכתו בהתאם לצרכים ולסגנונות שונים בזיקה לעבודה עם ילדים במצבי סיכון. סוגיות כגון איתור מוקדם, זיהוי מצבי סיכון, תהליכי התערבות, עבודה עם שותפי תפקיד, עבודה עם הורים, תילמדנה מנקודת מבט ניהולית תוך שימוש בתיאוריות הקשורות בניהול צוותים. הסטודנטים יחשפו לתהליכי ניהול של צוותים רב מקצועיים ולכלים בניהול מצבי משבר מול שותפי תפקיד והורים, תוך דיון בסוגיית האתיקה בניהול צוות ובמשמעות מיצוב מנהל המוסד החינוכי כדמות פרופסיונלית.

הורות בעידן משתנה- התפתחות מעורבות ומניעת סיכון

המרצה: ד"ר מאיה קלמן הלוי

6425-1, 1 ש"ש, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בתיאוריות ובמחקרים המתמקדים בחוויית ההורות ובהתפתחות הזהות ההורית לאורך מחזור חיי המשפחה, תוך התבוננות בגורמים אישיים, סביבתיים, תרבותיים וכלכליים המשפיעים על דפוסי ההורות ועל דינאמיקות הקשר בין הורים לילדים .נבחן את מקומם של ההורים כדמויות משמעותיות ביצירת חוסן בקרב ילדים ובני נוער, את הרקע הרגשי והחווייתי שמביאים הורים לתפקידם (כולל העברה בין-דורית), ואת המתח בין אשמה, סמכות וחמלה הורית. בנוסף, יוצגו גישות מערכתיות להבנת ההורות ונבחן תוכניות התערבות ברמה הפרטנית, המוסדית והקהילתית, תוך שימת דגש על חיזוק הקשר בין משפחה ומוסדות חינוך למניעת מצבי סיכון שונים.

חקרי מקרה נוער בסיכון בדגש סוציולוגי

המרצה: מר יהונתן רז

66572, 1 ש"ש, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בתופעת נוער בסיכון דרך הפרספקטיבה הסוציולוגית של החינוך והפרדיגמות המרכזיות שעל סדר יומה :הפרדיגמה הפונקציונלסטית, פרדיגמת הקונפליקט ופרדיגמת הפעולה החברתית .הקורס יאיר תהליכי מאקרו ומיקרו חינוכיים, יבחן את הקשר ביניהם ואת השפעתם על היווצרות הזדמנויות חינוכיות בישראל .

שילוב בינה מלאכותית בחינוך

המרצה: פרופ' ענבר לבקוביץ

66577, 1 ש״ש, 2 נ״ז

קורס זה מציע מבט רב-תחומי על שילוב טכנולוגיות בינה מלאכותית ובפרט בינה מלאכותית יוצרת במערכת החינוך. הקורס יסקור את הפוטנציאל של AI לחולל שינוי בדרכי הוראה, הערכה, ניהול בית ספר ופיתוח אישי של לומדים, תוך בחינה של היבטים אתיים, פסיכולוגיים וחברתיים. מטרות הקורס הן להקנות ידע עיוני עדכני על טכנולוגיות AI והשפעתן על שדה החינוך, לפתח הבנה ביקורתית של האתגרים הפדגוגיים, החברתיים והאתיים הכרוכים בשילוב זה בהקשרים חינוכיים, ולהכיר דוגמאות ויישומים של AI בעולם ובישראל. נוסף על כך, הקורס יאפשר לסטודנטים התנסות מעשית בשימוש בכלים מבוססי AI בהוראה, למידה ומחקר, ויכשיר אותם לבחינה עצמאית של מגמות עתידיות בתחום.

הובלת מערכות חינוך בעידן של שינוי

המרצה: גב׳ טלי מלינוף נתן

66563, 1 ש״ש, 2 נ״ז

כיצד ניתן להוביל מערכת חינוך המקדמת רווחה כוללת - גופנית, נפשית וחברתית - של תלמידים, צוותים ומנהלים, גם בזמנים של שינוי, אי-ודאות ומשבר?

קורס זה מזמין את הלומדות והלומדים לבחון מזווית חדשה את תפקידו של הניהול החינוכי ככח מוביל לשינוי יצירתי ואחראי, תוך חקירה של הממשק בין מדיניות ציבורית, חדשנות חינוכית וניהול מערכות חינוך.

במהלך הקורס נעסוק במושגי יסוד כמו רווחה (well-being), חוסן אישי וקהילתי וחשיבה מערכתית, ונבחן כיצד ניתן ליישם עקרונות אלה בפעולה ניהולית בשדה החינוכי. הקורס משלב בין תאוריה לפרקטיקה, באמצעות למידה ממחקרים עדכניים, ניתוח של מקרי בוחן עכשוויים וסדנה יישומית לפיתוח יוזמות חינוכיות המקדמות רווחה וחדשנות ברמה הארגונית והפדגוגית.

ניהול מערכות חינוך בלתי פורמליות וזיקתן למערכת פורמלית

המרצה: ד״ר אלין ספקטור

66555, 1 ש״ש, 2 נ״ז

הקורס עוסק בהבנת המאפיינים הייחודיים של מערכות חינוך בלתי פורמליות, תפקידן והקשרים המאתגרים בינן לבין מערכת החינוך הפורמלית. במסגרת הקורס נבחן מודלים ושיטות לניהול, הובלה ובנייה של חזון חינוכי, ניהול פרויקטים ויוזמות,, גיוס משאבים ויצירת שותפויות בקהילה. נדון בזיקה בין חינוך פורמלי ובלתי פורמלי תוך התייחסות לתפיסות חינוכיות, מדיניות ציבורית והתנהגות ארגונית, ואתגרים בשטח. נבחן מודלים של תודעת צמיחה הקורס ישלב תיאוריה ופרקטיקה, ויכלול ניתוחי מקרה ופרויקטים יישומיים.

*יתכנו שינויים בהתאם לצרכים מהשטח

הורים במערכות חינוכיות

המרצה: ד"ר נופר גבריאלי, ד"ר שיראל בקבני

6531, 1 ש"ש, 2 נ"ז

הקורס יעסוק במערכת היחסים המורכבת שבין הורים ומערכות חינוך. נבחן סוגים שונים של תקשורת ושל מערכות יחסים בין אלו, ונעמוד על האתגרים ועל האפשרויות הטמונות בבנייה נכונה של מערכות יחסים אלו.

הרציונל בבסיסו של קורס זה צומח מההנחה שחינוך טוב הוא חינוך שמתנהלת מערכת יחסים טובה בריאה ושיתופית בין כל הגורמים שבו: הורים, ילדים, ומערכת החינוך. מחקרים רבים עומדים על הקשר בין טיבם של יחסים אלו ובין איכות החינוך, ונראה כי קשר חיובי בין השניים הינו משמעותי, חשוב ובסיסי עבור מלאכת החינוך. בקורס זה נבסס את הכישורים, ההתבוננות והמיומנות ליצור מערכת יחסים טובה ובריאה עם ההורים.

מיומנויות ופרקטיקות בניהול

המרצה: ד"ר גבע יפתח

66571, 1 ש"ש, 2 נ"ז

קורס זה נועד לפתח אצל הסטודנטים מיומנויות קוגניטיביות ורגשיות-חברתיות, ולהעניק כלים ניהוליים שיאפשרו להם להוביל בסביבות חינוכיות מורכבות ומשתנות. במרכז הקורס עומד החיבור בין תיאוריה לפרקטיקה: היכרות עם מודלים ורעיונות מרכזיים לצד התנסות ביישומם בסיטואציות מציאותיות. הסטודנטים ילמדו, יתרגלו ויבחנו כיצד להפוך ידע רעיוני לפעולה אפקטיבית הלכה למעשה. במהלך הקורס הם יגבשו זהות מנהיגותית אישית ויעצבו ארגז כלים מעשי, שיסייע להם בעיצוב דמותם כמנהלים ומנהיגים חינוכיים מובילים.

תהליכי ליווי וכלי אימון במערכות חינוכיות

המרצה: מר יוני רז

ליווי מנהל או בעלי תפקידים בבית הספר, התבוננות בעבודתם תחת בחינה וחקירת נושאים שונים שייקבעו יחד עם בעל התפקיד עם תחילת הפרקטיקום. הלומד יכיר סגנונות ניהול שונים במוסדות החינוך, תוך שימת דגש על התאמת סגנון הניהול למצב הבית ספר, והקבוצה אותה בעל התפקיד מנהל או מוביל. הלומד יישם ויבחן את הידע התיאורטי שרכש, יפעיל ויבדוק תהליכי אבחון אותם הוא ינתח וניתוח על מנת ללמוד על תהליך הניהול המתמשך תוך צבירת ידע והשתנות מותאמת לתוצאות הנצפות בבית הספר.

קוגניציה חברתית במינהל חינוך

מרצה: ד"ר רינת גולד

הקורס נבנה סביב ציר התפתחותי מהתפתחות מוקדמת ועד קשיים מורכבים כמו אוטיזם וציר מעשי הערכה, התערבות, ניתוח מקרים, כדי ליצור גשר ישיר בין תיאוריה לפרקטיקה במנהל חינוך. מטרות הקורס הן .1 להעניק למשתתפים הבנה מעמיקה בנושא קוגניציה חברתית .2 להעניק למשתתפים כלים ליישום עקרונות קוגניציה חברתית במנהל חינוך.

(מיועד למורות וגננות בחינוך מיוחד בפרט למי שעובדות עם אוטיסטים)

לתרגל את המציאות: סימולציות ככלי ניהולי

מרצה: ד״ר מרים גלייזר

למידה במרחב סימולטיבי מאפשרת רכישת כישורים לזיהוי וניהול קונפליקטים, זיהוי ואיתור של קשיים, קבלת החלטות אחראית ומקצועית, ומאפשרת לבסס מערכות יחסים חיוביות ומאוזנות להתמודדות יעילה עם מצבים מאתגרים .הקורס ישלב סדנאות סימולציה בזום עם שחקנית מקצועית ומפגשים של עבודה עצמית בזוגות.

הקורס יתאים את התרחישים ואת חקרי המקרה לפי הצרכים השונים של המשתתפות.

אוריינות פיננסית: כלים למנהיגות חינוכית

מרצה: גב׳ רחל פלדמן

בעידן המאופיין במורכבות כלכלית גוברת, אוריינות פיננסית הוכרה בעולם כמיומנות חיים הכרחית, ובהתאם לכך חינוך פיננסי הופך למרכיב מרכזי בהכנת ילדים ובני נוער לחיים עצמאיים, אחראיים ומשמעותיים.

קורס זה נועד להכשיר אנשי חינוך ולהקנות ידע, ביטחון וכלים פדגוגיים לשילוב ולהטמעת התחום במסגרות חינוכיות שונות. במסגרת הקורס יידונו מושגי יסוד כגון ניהול תקציב, חיסכון, השקעות וקבלת החלטות, תוך בחינת תרומתם לרווחת הפרט והחברה. לצד התשתית התיאורטית, יעסוק הקורס בתפקידו של איש החינוך בפיתוח אחריות אישית, עצמאות כלכלית וצמצום פערים בקרב ילדים ובני נוער, ויציע דרכי הוראה, פעילויות וכלים מעשיים לקידום נושא זה כחלק ממנהיגות חינוכית משפיעה.

תקשורת בין-אישית בעידן דיגיטלי

מרצה: ד״ר ורד גולן

הקורס עוסק בפיתוח תקשורת בין־אישית דיגיטלית מקצועית ומיטיבה עם הורים, צוותים חינוכיים, מנהלים וארגונים שונים במערכת החינוכית. באמצעות היכרות עם תיאוריות מרכזיות בתקשורת בין־אישית, לצד עבודה מעשית, ניתוח מקרים וסימולציות מהשדה, ילמדו הסטודנטיות כיצד תקשורת מודעת ומותאמת יכולה לשמש כלי יעיל לבניית אמון, שיתופי פעולה והתמודדות עם מצבים מורכבים, ולא להיתפס בהכרח כגורם מעורר קונפליקט, במיוחד בהקשר של תקשורת עם הורים. במהלך הקורס יעמיקו הסטודנטיות את המודעות ליתרונות ולחסרונות של ערוצי התקשורת הדיגיטליים השונים הקיימים בעבודה עם הורים, ישפרו את מיומנויות התקשורת הבין־אישית ואת תחושת הביטחון שלהם מול הורים וצוותים, ויתנסו בסימולציות חווייתיות המדמות מצבים אותנטיים מהשדה החינוכי, במטרה לפתח כשירות תקשורתית מקצועית, רגישה ואפקטיבית.

שותפויות חינוכיות מחוללות שינוי

המרצה: פרופ׳ עירית ששון

0-0000, 1 ש״ש, 2 נ״ז

בעידן שבו מערכות חינוך נדרשות להתמודד עם אתגרים מורכבים, אי-ודאות וצורך מתמשך בחדשנות, היכולת לבנות שותפויות מקצועיות, קהילתיות ומחקריות הופכת למיומנות מרכזית של מנהיגות חינוכית. קורס זה עוסק בשאלה כיצד שותפויות בין מוסדות חינוך, אקדמיה, קהילה, רשויות, אנשי מקצוע, מגזר עסקי ובעלי עניין יכולות לקדם שינוי משמעותי, מבוסס ידע ובר-קיימא. הקורס מציג לסטודנטים מסגרות תאורטיות ויישומיות מרכזיות להבנת שותפויות חינוכיות, ובהן שותפות אקדמיה-קהילה (UCP), שותפויות מחקר-פרקטיקה (RPP), מחקר משתף מבוסס קהילה (CBPR), למידה מבוססת שירות (SL), בתי ספר לפיתוח מקצועי (PDS), מודל ה-Triple Helix המדגיש שיתופי פעולה בין אקדמיה, תעשייה/מגזר עסקי ומגזר ציבורי, וקהילות למידה מקצועיות (PLC). באמצעות חקרי מקרה, דיונים, התנסויות וניתוח ביקורתי של מודלים שונים, הסטודנטים יבחנו כיצד נבנות שותפויות אפקטיביות, אילו תנאים מאפשרים את קיימותן, וכיצד ניתן להעריך את תרומתן לשיפור חינוכי, לפיתוח מקצועי ולקידום חדשנות. הקורס מיועד לסטודנטים המבקשים לפתח תפיסה רחבה ויישומית של ניהול מערכות חינוך מתוך אוריינטציה של שיתוף פעולה, השפעה והובלת שינוי. במהלך הקורס הסטודנטים יגבשו הצעה לשותפות חינוכית רלוונטית לשדה המקצועי שלהם, תוך שילוב בין ידע מחקרי, צרכים מהשטח, חשיבה מערכתית וכלים פרקטיים לניהול שותפויות.